

ATODIAD 1

DIWEDDARIAD CYNLLUN TRAFNIDIAETH RHANBARTHOL (RTP)

Mae Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn cynnwys darpariaeth ar gyfer creu Cyd-bwyllgorau Corfforedig (CBC) a ffurfiwyd i hyrwyddo cydweithredu rhanbarthol trwy fframwaith cyson a reolir yn ddemocrataidd. Mae'n ofynnol i'r CBC gydymffurfio â'r holl ddyletswyddau cyrff cyhoeddus a chânt gyfrifoldeb statudol dros baratoi Cynlluniau Trafnidiaeth Rhanbarthol (RTP)¹ y mae'n rhaid iddynt nodi polisiau trafndiaeth i weithredu'r Llwybr Newydd: Strategaeth Trafnidiaeth Cymru 2021², yn darparu gweledigaeth hirdymor ar gyfer y 25 mlynedd nesaf. Mae CBC y Gogledd yn cynnwys cynrychiolwyr o chwe ardal awdurdod lleol Ynys Môn, Wrecsam, Conwy, Sir y Fflint, Sir Ddinbych, a Gwynedd, ac Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri.

Gweledigaeth, Amcanion a Themâu Trawsbynciol arfaethedig

Datganiad Gweledigaeth drafft Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru yw:

Bydd gan Gogledd Cymru rwydwaith trafndiaeth integredig ddiogel, cynaliadwy, fforddiadwy, gwydn ac effeithiol sy'n cefnogi twf economaidd, ffyniant a lles.

Yn wreiddiol, nododd Achos dros Newid RTP Gogledd Cymru 15 amcan drafft i helpu i danatgu'r weledigaeth honno. Cyflwynwyd y rhain i'r CBC ar 22 Mawrth, 2024. Ers hynny, argymhellodd gwaith pellach gyda rhanddeiliaid awdurdodau lleol, cydweithwyr Llywodraeth Cymru a Trafnidiaeth Cymru ystyriaethau a gwelliant i'r amcanion. Mae pedwar amcan SMART bellach yn cael eu cynnig, mae'r rhain yn sefydlu targedau ac yn helpu i sicrhau cysondeb rhwng blaenoriaethau'r RTP a Llwybr Newydd ac ystyried y nodau llesiant fel sy'n ofynnol gan y canllawiau RTP.

Bydd yr amcanion SMART drafft diwygiedig yn cael eu cyflwyno i'r Is-bwyllgor Trafnidiaeth yn eu cyfarfod cyntaf ar 1 Hydref 2024. Y rhain yw:

- 1. Gwella cysylltedd digidol a gwasanaethau lleol:** Byddwn yn galluogi 30% neu fwy o bobl yng Ngogledd Cymru i weithio o bell erbyn 2030 trwy gynllunio gwell defnydd tir a gwell cysylltedd digidol, a ddylai leihau'r angen cyffredinol i deithio a galluogi teithiau byrrach sy'n fwy addas ar gyfer dulliau cynaliadwy.
- 2. Gwell hygyrchedd a dewis trafndiaeth:** Byddwn yn datblygu seilwaith a gwasanaethau sy'n rhoi dewis i bobl am sut maen nhw'n teithio ar gyfer pob taith ac yn cefnogi twf economaidd cynaliadwy trwy wella mynediad i aneddiadau allweddol, cyflogaeth, safleoedd addysgol ac atyniadau twristaidd. Dylid gwella hygyrchedd pob atyniad taith allweddol, gan gefnogi'r targed rhannu modd cenedlaethol o 45% o deithiau i'w gwneud trwy gerdded, beicio a thrafnidiaeth gyhoeddus erbyn 2040.

¹ Mae'r CBC hefyd yn gyfrifol am baratoi Cynlluniau Datblygu Strategol

² Mae Llwybr Newydd: Strategaeth Trafnidiaeth Cymru 2021 - ar-lein yn: <https://www.gov.wales/llwybr-newydd-wales-transport-strategy-2021>

- 3. Galluogi datgarboneiddio drwy bontio i fflyd dim allyriadau:** Byddwn yn datblygu seilwaith ategol a chymhellion cymorth i alluogi o leiaf 50% o gerbydau modur a phob bws cyhoeddus sy'n gweithredu yng Ngogledd Cymru i fod yn ddi-allyriadau erbyn 2035.
- 4. Galluogi Twf Economaidd Cynaliadwy:** Byddwn yn datblygu rhwydwaith trafndiaeth gwydn, diogel, wedi'i gynnal a'i gadw'n dda ac effeithlon sy'n sicrhau twf economaidd cynaliadwy trwy wella hygyrchedd i feysydd cyflogaeth presennol a rhai sydd wedi'u cynllunio. Bydd gan o leiaf 50% o aelwydydd yng Ngogledd Cymru ystod gynyddol o deithio o fewn awr ar drafndiaeth gyhoeddus, gan gefnogi mynediad i safleoedd cyflogaeth allweddol a chanolfannau rhanbarthol.

Yn ogystal ag amcanion y Cynllun Datblygu Rhanbarthol ac yn seiliedig ar adborth a thrafodaeth gychwynnol rhwng Aelodau Arup ac Awdurdodau Lleol a Swyddogion sy'n gyfrifol am Drafndiaeth a Chynllunio a Thrafndiaeth Cymru, ystyrir bod y themâu trawsbynciol a ganlyn yn hanfodol er mwyn helpu i gyflawni'r weledigaeth a'r amcanion:

Gwerth cymdeithasol – cydnabod bod manteision trafndiaeth yn ymestyn y tu hwnt i ystyriaeth gul o welliannau amser teithio meintiol. Mae cydnabod yr effeithiau a'r manteision cymdeithasol a llesiant y mae systemau trafndiaeth yn eu cynnig i gymunedau yn bwysig, yn enwedig i gymunedau gwledig ac ynysig yn gymdeithasol.

Tegwch - mae tegwch neu gydraddoldeb opsiynau trafndiaeth yn golygu sicrhau bod pawb yng Ngogledd Cymru yn cael mynediad teg at opsiynau trafndiaeth. Mae'n cydnabod bod gan wahanol bobl anghenion gwahanol, yn enwedig y rhai sy'n perthyn i grwpiau difreintiedig, neu'r rhai mewn cymunedau gwledig.

Dan arweiniad y gymuned - grymuso cymunedau lleol a grwpiau eiriolaeth i gymryd rhan a chymryd perchnogaeth o hyrwyddo a datblygu datrysiadau trafndiaeth, yn ogystal â gweithredu gwasanaethau yn y gymuned.

Integreiddio - cydnabod bod newid moddol yn gofyn am ddull cyfannol, integredig o gynllunio teithiau, gan weithio ar draws gwahanol ddulliau a sectorau i'w gwneud yn haws i bobl deithio o ddrws i ddrws gan ddefnyddio dulliau trafndiaeth gynaliadwy.

Fforddiadwyedd - cydnabod heriau cyflawni yn y cyd-destun ariannol a masnachol presennol i'r sector cyhoeddus ac economi'r DU.

Ar ôl ystyriaeth gan yr Is-bwyllgor Trafndiaeth, bydd y Weledigaeth, yr amcanion SMART a'r themâu trawsbynciol yn cael eu cyflwyno i'r CBC i'w cymeradwyo a'u cynnwys yn y RTP drafft ar gyfer Gogledd Cymru.